

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ

ΤΟΥ ΠΟΛ ΦΕΒΑΛ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

—Ναί, μου τὰ εἶπε, ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας μὲ προσποιητὴ ἀδιαφορία.

—Κ' ἐσύ, ἐξακολούθησε ὁ Σαθερνύ, ὑποψιάζεσαι κανένα ὡς δολοφόνου;

—'Όχι, ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας.

Ἐξαφνα ὁμως στάθηκε καὶ σάν νά τοῦ ἦρθε μιά εἰσπρακτικὴ ἰδέα σὸ τοῦ μαυλοῦ, φώναξε:

—Ναί, ὑπάρχει ἓνας ἄνθρωπος...

—Ποῖός ἄνθρωπος; ρώτησαν ὅλοι.

—Ἐίσαστε πολὺ νέοι καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν νά τὸν γνωρίσατε...

—Τ' ὄνομά του;

Ἄ Γκονζάγκας δὲν ἀπάντησε στὴν ἐρώτησή τους, μὰ εἶπε:

—Αὐτός ὁ ἄνθρωπος θά μπορούσε νά μάς πῆ τοῖο χερί χτύπησε τὸν φτωχὸ μου Φίλιππο ντὲ Νεβέρ...

—Τ' ὄνομά του! ξαναφώνησαν ὅλοι.

—Ἰππότης Ἐρρίκος ντὲ Λαγκαρντέρ, ἀπάντησε ὁ Γκονζάγκας.

—Εἶν' ἐδῶ! φώναξε ὁ Σαθερνύ ἀπερίσκεπτα. Ναί, δὲν μπόρεῖ νά εἶν' ἄλλος ἀπὸ τὸν Λαγκαρντέρ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ μαῦρο ντόμινο πού, μάς χτύπησε πρὸ ὀλίγου...

—Τί συνέβη λοιπόν; ρώτησε ὁ Γκονζάγκας ζωηρά. Τὸν εἶδατε.

—Ἐίχαμε μιά ὄσχημη περιπέτεια, ἀπάντησε ὁ Σαθερνύ. Δὲν γνωρίζουμε τὸν Λαγκαρντέρ, μὰ ἀν θρίσκειται σ' αὐτὸ τὸ χορῶν...

—Ἄν θρίσκειται σ' αὐτὸ τὸ χορῶν, τὸν διέκοψε ὁ Γκονζάγκας, θὰ τὸν ξαναγακάω νά δειξὴ στὴν Αὐτοῦ Ἰψηλότητα τὸν Ἀντιβασιλέα, τὸν δολοφόνου τοῦ Νεβέρ.

—ΕἶΜ' ΕΔῶ! ἀκούστηκε ἔξαφνα πίσω του μιά ἀρρενωπὴ καὶ σοβαρὴ φωνή.

Αὐτὴ ἡ φωνὴ ἔκανε τὸν Γκονζάγκα ν' ἀνασκήρτησε τόσο ζωηρὰ, ὥστε ὁ Νοσὲ ἀναγκάστηκε νά τὸν συγκρατήσῃ γιὰ νά μὴ πέσει κάτω.

III

Ο ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ

Ὁ πρίγκηψ Γκονζάγκας χρειάστηκε ἓνα δλόκληρο λεπτό γιὰ νά στρέψῃ τὸ κεφάλι του πίσω καὶ νά δῇ αὐτὸν πού τοῦ εἶχε μιλήσει...

Ὁ φίλοι του, βλέποντας τὴν ἀσυγκράτητη ταραχὴ του, στεκόντουσαν καταπληκτικοὶ κί' ἀναποφάσιστοι. Μονάχοι ὁ Σαθερνύ μάζεψε τὰ φρύδια του.

—Μήπως ὁ ἄνθρωπος αὐτός ὀνομάζεται Λαγκαρντέρ; ρώτησε φέρνοντας τὸ χερί του στὴ λαθεὶ τοῦ σταθιοῦ του.

Ὁ Γκονζάγκας γύρισε ἐπιτέλους τὸ κεφάλι του πίσω κί' ἔρριξε μιά ματιὰ πρὸς τὸν ἄνθρωπο πού εἶχε προσφέρει τὰ δυὸ λόγια: «Εἶμ' ἐ δῶ!»

Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος στεκόταν ὀρθος, ἀκίνητος, μὲ τὰ χερία του σταυρωμένα ἐπάνω σὸ στήθος του. Εἶχε τὸ πρόσωπό του χωρὶς μάσκα...

Ὁ Γκονζάγκας εἶπε μὲ σιγαυὴ φωνή:

—Ναί, εἶν' αὐτός!...

Ἡ πριγκίπισσα σύζυγός του, ἡ ὁποία ἀπὸ τὴν ἀρχὴ αὐτῆς τῆς σκηνῆς, στεκόταν ὀρθα

Ἦταν πάντα ὁ ὠραῖος Λαγκαρντέρ

στὴν ἴδια θέσι, εὐθιασμένη στὶς σκέψεις τῆς, φάνηκε σάν νά ἐπιπλῆ ἀκούοντας τὸ ὄνομα τοῦ Λαγκαρντέρ... Εἶχε τεῖτασι τῶρα τ' αἰτία τῆς κί' ὠστόσο δὲν τολμοῦσε νά προχωρήσῃ...

Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸς ὁ Λαγκαρντέρ, κρατοῦσε τὴ μοῖρα τῆς στὰ χερία του.

Ὁ Λαγκαρντέρ φοροῦσε ὑπέροχο κοστούμι εὐπατρίδου ἀπὸ ασπέν ἀσπρο, κεντημένο μ' ἀσημι... Ἦταν πάντα ὁ ὠραῖος Λαγκαρντέρ... Ἦταν ὁ ὠραῖος Λαγκαρντέρ, ὠραϊότερος ἀπὸ ποτε. Τὸ ἀνάστημά του, χωρὶς νά χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὴν βραβλικὴ ἐὐλογισία του, εἶχε ἀποκτήσει κάποια μεγαλοπρέπεια. Ἡ καταπληκτικὴ του ἀντίληψις, ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς του, ἡ τεραστία του θέλησις, ἔλαμπαν σὸ προσώπῳ του. Κάποια θλίψις γλυκεῖα καὶ καρτερικὴ πού ἐξέφραζαν τὰ χαρακτηριστικὰ του, μετρίαζε κάπως τὴν φλόγα τῶν ματιῶν του. Ἡ θλίψις εἶνε ὠραία στὶς μεγάλες ψυχές. Κί' ὁ Λαγκαρντέρ εἶχε μιά ψυχὴ μεγάλη καὶ εἶχε ὑποφέρει. Μὰ εἶχε καὶ κορμὶ σθερνεῖο. Κί' ὅπως ὁ ἄνεμος, ἡ βροχὴ, τὸ χιόνι καὶ ἡ μπόρρα γλυστοῦν σὸ σκληρὸ μῆτωπο τῶν ἀγαλμάτων, εἶσι κί' ὁ καιρὸς, ἡ κοῦρασις, ὁ πόνος, ἡ λύπη, ἡ χαρὰ, ὁ ἔρως, εἶχαν γλυστοῦρη σὸ περὶ φανο μῆτωπό του, χωρὶς ν' ἀφήσουν ἶχνος...

Ἦταν ὠραῖος... Ἦταν νέος... Ἡ χρυσὴ ἀπόχρωσι πού εἶχε ἀφήσει ὁ φλογερὸς ἥλιος τῆς Ἰσπανίας στὰ μάγουλά του, πῆγαινε περίφημα στὰ ξανθὰ μαλλιά του καὶ ἡ δημιουργοῦσι μιά ὠραία ἀντίθεσι: μαλλιά ὑπέροχα σάν γυναικεῖα, πού πλαισιῶναι τὸ ἀρρενωπὸ πρόσωπο ἑνὸς στρατιώτη...

Ὅσοι ἦσαν ἐκεῖ, φοροῦσαν κοστούμια πλούσια, ἐξ ἴσου λαμπρὰ μὲ τοῦ Λαγκαρντέρ... Μὰ κανένας δὲν φοροῦσε τὸ κοστούμι του, ὅπως ὁ Λαγκαρντέρ... Ὁ Λαγκαρντέρ, ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους, ἐμοιάζε μὲ βασιλεῖα...

Ὁ Λαγκαρντέρ οὐτε καταδέχτηκε κἀν ν' ἀπαντήσῃ στὴ φανφαρονικὴ πρόκλησι τοῦ νεαροῦ μαρκησιοῦ ντὲ Σαθερνύ. Ἐρριξε μιά γρήγορη ματιὰ πρὸς τὸ μέρος τῆς πριγκίπισσας, σάν νάθελε νά τῆς πῆ: «Περιμένετε με!...» κί' εἶπετα, ἀρπάζοντας ἀπὸ τὸ δεξι χερί τὸν Γκονζάγκα, τὸν τράβηξε παρήμερα...

Ὁ Γκονζάγκας δὲν ἔκανε οὐτε μιά κίνησι γιὰ ν' ἀντισταθῇ...

Τὴν ἴδια στιγμὴ, ὁ Πευρόλ εἶλεγε μὲ σιγαυὴ φωνὴ στοὺς ἄλλους:

—Κύριοι, ἐτοιμασθῆτε! Ἀμέσως ὅλοι τράβηξαν τὰ σταθιά τους.

Μὰ συγχρόνως ἡ πριγκίπισσα πῆγε καὶ στάθηκε ἀνάμεσα ἀπ' αὐτοὺς καὶ τὸν Λαγκαρντέρ, σάν νάθελε νά τους ἐμποδίσῃ σὲ περίπτωση πού θά ὀρμουσαν ἐναντίον του.

Ἐπειδὴ ὁ Λαγκαρντέρ δὲν μιλῶσε καθόλου, ὁ Γκονζάγκας τὸν ρώτησε μὲ φωνὴ ἀλλοιωμένη ἀπ' τὸν τρόμο:

—Κύριε, τί μὲ θέλετε; Βρισκόντουσαν κί' οἱ δυὸ κάτω ἀπὸ ἓνα πολὺφωτο, πού φώτιζε ἐξ ἴσου καὶ ζωηρὰ τὰ πρόσωπά τους. Ἦσαν κί' οἱ δυὸ κατάχλωμοι καὶ κυταζόντουσαν μέσα στὰ μάτια. Ἐπειτα ἀπὸ μιά στιγμὴ ὁμως, τὰ μάτια τοῦ πρίγκηψ Γκονζάγκα δὲν μπόρεσαν ν' ἀνθέξουν περισσότερο στὴ φωτιὰ τῶν μα-

τιών του Λαγκαρντέρ. Τα θλιβάρια του ανοιγόκλεισαν κουρασμένα κ' έπειτα χαμήλωσαν. Χτύπησε το πόδι του με λύσσα και προσπάθησε να τραβήξει το μπράτσο του απ' το χέρι του Λαγκαρντέρ, λέγοντας για δεύτερη φορά:

—Κύριε, τι μέ θέλετε...

Μά το χέρι που τον έσφιγγε ήταν από άσπαστο. Ο Γκονζάγκας όχι μόνο δεν κατόρθωσε να τραβήξει το μπράτσο, μά και συνέθεε εκείνη τη στιγμή κάτι παραδόξο. Ο Λαγκαρντέρ, χωρίς να χάσει καθόλου την απάθειά του, άρχισε να του σφίγγει το χέρι. Ο καρπός του Γκονζάγκας, πιασμένος μέσα σ' αυτή την ταλαιψία, μαζεύτηκε...

—Κύριε, με κάνετε να υποφέρω! Ψιθύρισε ο πρίγκηψ, ενώ ιδρώς κυλούσε άφθονος από το μετωπό του.

Ο Έρρικος έμεινε σιωπηλός κ' έσφιξε ακόμα πιό δυνατά. Ο πόνος έκανε τον Γκονζάγκα να θγάλη μία πτυγμένη κραυγή. Τά μαζωμένα δάχτυλά του ανοίχτηκαν παρά τη θέλησή του, τά δάχτυλά του δεξίου του χεριού... Τότε ο Λαγκαρντέρ, πάντα άφρονος, του τράβηξε το γάντι του.

—Θά το άνεψοίμε αυτό, κύριε! φώναξε ο μαρκήσιος ντε Σαθερνό, ό όποιος έκανε ένα θήμα μπροστά, με τό σπαθί ψηλά.

—Πέστε στους άνθρώπους σας να καθήσουν ήσυχα! πρόσταξε ο Λαγκαρντέρ.

Ο πρίγκηψ Γκονζάγκας γύρισε προς τους φίλους του και τους είπε:

—Κύριοι, σας παρακαλώ μην επεμβαίνετε!

Τό χέρι του ήταν πειά γυμνό. Ο Λαγκαρντέρ άκούμπησε τό δάχτυλό του σέ μία μακρυνά ούλη που άρχισε από τον καρπό κ' είπε με μία βαθειά συγκίνηση:

—Τό σπαθί μου έκανε αυτό τό σημάδι!

—Ναι, έσείς μου τό κάνετε αυτό! άπάντησε ο Γκονζάγκας, που τά δόντια του έτριζαν χωρίς να θέλη. Δέν τό ξεχάσα... Για ποιο λόγο να μου τό ενασθυμίσετε;

—Είνε ή πρώτη φορά που βλέπωσате πρόσωπο με πρόσωπο, κύριε Γκονζάγκα, άποκρίθηκε ο Έρρικος άργά. Μά δέν είνε κ' ή τελευταία. Ός σήμερα είχα ύποψίες, μά τώρα είμαι θεσάβια. Είστε ό δολοφόνος του Νεθέρ!

Ο Γκονζάγκας άρχισε να γελάει σπασμοδικά.

—Είμαι ό πρίγκηψ Γκονζάγκας, πρόφερε άργά, μά σηκώνοντας τό κεφάλι του. Έχω άρκετά έκατομμύρια για να έξασγοράσω κάθε επίγειο δικαιοσύνη κ' ό θασαυεύς δέν βλέπει παρά μόνο με τά μάτια μου... Μονάχα με τό σπαθί σας μπορείτε να τά βάλετε μαζί μου... Ξιφουλκήστε, σας άφησάω!...

Και συγχρόνως έριξε ένα βλέμμα προς τό μέρος των φίλων του, σαν να ζητούσε τη βοήθειά τους.

—Κύριε Γκονζάγκα, είπε ο Λαγκαρντέρ, ή ώρα σας δέν ήρθε ακόμα. Θά διαλέξω είνή την ώρα και τό μέρος... Θυμίσате τί σας είπα τη νύχτα της δολοφονίας: «Αν δέν έρθετε σεις στό Λαγκαρντέρ, ό Λαγκαρντέρ θά ρθή σέ σας!...» Δέν ήρθατε, ιδού με!... Ο Θεός είνε δικαίος κ' ό φίλιππος του Νεθέρ βιά λάση την εκδίκησή του...

Και, άφού είπε τά λόγια αυτά, παράτησε τό χέρι του Γκονζάγκα, ό όποιος άμέσως τραβήχτηκε πολλά θήματα πίσω.

Ο Λαγκαρντέρ είχε τελειώσει τη συζήτησή του μαζί του. Ήρισε προς την πριγκήπισσα και τη χαϊρέθηκε με σεβασμό.

—Κυρία, της είπε, είμαι στις διαταγές σας!

Η πριγκήπισσα έτρέψε τότε προς τό σύζυγό της και του είπε στό αυτί:

—Προσέχετε, κύριε. Αν θελήσετε να κάνετε τίποτε έναντίον αυτού του άνθρώπου, θά με θρήτε αντίπαλό σας!

Έπειτα ξαναγύρισε κοντά στό Λαγκαρντέρ και του πρόσφερε τό χέρι της.

Ο Γκονζάγκας ήσαν άρκετά δυνατός κ' έτσι κατόρθωσε να συγκρατήσει τη λύσσα που έκανε τό αίμα του να θράξη. Πληγίσαισε τους φίλους του και τους είπε:

—Κύριοι, αυτός ό άνθρωπος θέλησε να σας πάρη μονομιάς τά πάντα, την τύχη σας και τό μέλλον σας... Μά είνε τρελλός κ' ή τύχη μας τον παραβείλε... Άκολουθήστε με!

Και διευθύνθηκε προς τά διαμερίσματα του αντίθασαίλεύς, των

όποιων άνοιξε την πόρτα.

Τό σουπέ είχε άρχισει πειά μέσα στό άνάκτορο και κάτω από τις πλούσιες σκηνές που είχαν στήσει στις αίθουσες. Οί κήποι είχαν έρημωθή και κανένας σκεδόν δέν φαινόταν πειά κάτω απ' τά δέντρα τους. Μονάχα μερικά καθυστερημένοι ύπήρχαν στις δεινροστοιγίες.

Ετσι, ό Λαγκαρντέρ κ' ή πριγκήπισσα Γκονζάγκα θρέθηκαν σέ λίγο όλομόναχοι στόν κήπο.

—Κύριε, είπε ή πριγκήπισσα με φωνή που ή συγκίνησή της την έκανε να τρέμη, άκουσα τό όνομά σας. Έπειτ' από είκοσι χρόνια που πέρασαν, ή φωνή σας έύπνησε μέσα μου μία σπαραχτική άνάμνησι... Έσείς, έσείς, είμαι θέσθαι γι' αυτό, πήραχτη την κόρη μου στην άγκαλιά σας, έκείνη την τρομερή νύχτα στόν πύργο του Κάυλους-Ταρνιέρ.

—Εγώ! άπάντησε ό Λαγκαρντέρ.

—Γιατί με άπαθήσατε έκείνη τη νύχτα, κύριε; Άπαντήσατε μου με ελικρινεία, σας ίκετεύω...

—Γιατί ή καλωσύνη του Θεού μ' ένέπνευσε, κυρία... Μά όλ' αυτά είνε μια μεγάλη ιστορία, της οποίας τις λεπτομέρειες θά σας διηγηθώ άργότερα. Ύπερασπισα τό σύζυγό σας, δέχτηκα τη στερνή του ποιη, έσωσα τό παιδί σας, κυρία. Θέλετε περισσότερα για να πιστέψετε σέ μένα...

Η πριγκήπισσα τον εκύτταξε... Κ' έπειτα ψιθύρισε:

—Ο Θεός έβαλε τη σφραγίδα της τιμιότητας στό μετωπό σας. Μά δέν ξέρω τίποτε κ' όλος ό κόσμος μ' άπάτησε ως τώρα.

Ο Λαγκαρντέρ ως τη στιγμή έκείνη κρατούσε στάσι μυχρή. Αύτά τά λόγια μετέβλεσαν τη στάσι του σκεδόν σέ έθρική.

—Έχω τις άποδείξεις της γεννήσεως της κόρης σας...είπε.

—Εσείς προφέρατε σήμερα κοντά μου, σά μεγάλα σάλονια του μεγάρου Γκονζάγκας, τά λόγια: «Είμ' ε δ' ά»;

—Εγώ ή μάλλον ό δεύτερος έαύτός μου.

Η πριγκήπισσα φαινόταν σαν να έψαχνε να θρή τά λόγια της.

Άσφαλώς, ή συζήτησι μεταξ' αυτού του ήρωος και αυτής της μητέρας, θά έπρεπε να είνε μι' άτελείωτη σειρά από συγκινητικές διαθέσεις. Κι' όμως άρχισε σαν μία απ' τις διπλωματικές έκείνες συζητήσεις που καταλήζουν με κήρυξη πολέμου... Γιατί... Γιατί ύπήρχε άνάμεσα τους ένας θησαυρός που τον λαχταρούσαν κ' οι δύο έξ' ίσου...Γιατί τόσο ό σωτήρας του θησαυρού αυτού—της Αδής—σοο κ' ή μητέρα της είχαν τά ίδια δικαιώματα... Γιατί ή μητέρα της, φτωχή γυναίκα, συντριμμένη από τον πόνο, και γυναίκα περήφανη που ή μοναξιά την είχε κάνει σκληρή, δυσπιστοσέ... Και τέλος, γιατί ό Λαγκαρντέρ, μπροστά σ' αυτή τη γυναίκα που δέν του έδειχνε

καθόλου την καρδιά της, είχε γίνει δύσπιστος κ' αυτός...

—Κυρία, έξακολούθησε μυχρά ό Λαγκαρντέρ, έχετε άμφισβολίες για την ταυτότητα της κόρης σας;

—Όχι, άπάντησε με πεποίθησι ή πριγκήπισσα. Κάτι μου λέει, ότι ή κόρη μου, ή φτωχή μου κόρη, θρίσκατε πραγματικά μέσα σά χέρια σας... Ποιά άμοιθή μου ζητάτε γι' αυτή την άπέραντη εύεργεσία... Μή φοβάστε, κύριε... Ζητήσατε δτι, θέλετε... Θά σας έδωκα και τη μισή ζωή μου...

Η πριγκήπισσα, χωρίς να τό καταλαβαίνει, πλήγωνε με τά λόγια της αυτά τον Λαγκαρντέρ σαν με φαρμακερά βέλη. Ο Λαγκαρντέρ κράτησε μια μικρή άπάντησι που είχε άνέθει στα χείλη του και υποκλήθηκε χωρίς να πη λέει.

—Πού είνε ή κόρη μου; ρώτησε ή πριγκήπισσα.

—Πρέπει έν πρώτους, άπάντησε ό Έρρικος, να συγκατατεθήτε να μ' άκούσατε...

—Νομίζω πως σας καταλαβαίνω, κύριε... Σας είπα κιόλας ότι μπορείτε να διατυπώσατε τις αξιώσεις σας...

—Όχι, κυρία, άπάντησε ό Έρρικος αούστηρά, δέν με καταλαβαίνετε... Και φοβάμαι πως δέν μπορείτε να με καταλάβετε...

—Τι θέλετε να πείτε; Πού είνε ή κόρη μου;

—Η κόρη σας δέν θρίσκατε έδώ...

—Είνε στό σπίτι σας! φώναξε ή πριγκήπισσα με μία περήφανη κίνηση.

Μά συνηγομένη άμέσως έπρόσθεσε:

—Αυτό είνε άπλουστάτο... Έπαργυρνήσατε στην κόρη μου

—Τό σπαθί μου έκανε αυτό τό σημάδι! φώναξε ό Λαγκαρντέρ.

